

03.07.24

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**03 Temmuz 2024
Çarşamba**

03.07.24

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

03 Temmuz 2024 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

— Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 161)

CUMHURBAŞKANI KARARI

— İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 8723)

CUMHURBAŞKANLIĞINA VEKÂLET ETME İŞLEMİ

— Cumhurbaşkanlığına, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ'ın Vekâlet Etmesine Dair Tezkere

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2024/188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199)

TEBLİĞLER

— İthalatta Kota ve Tarife Kontenjani İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2024/6)

— Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024/6)

— Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024/7)

TUSAF Başkanı Tezcan: Un sanayisi ve ihracatında yeni dönem bizleri bekliyor

TUSAF Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Tezcan, TMO'nun açıkladığı hububat alım fiyatlarına dair "Yeni alım fiyatları ve ek destekler tarım sektörüne olum bir etki oluşturacak. Bu yıl buğday rekoltemizin 20 milyon tona ulaşmasını bekliyoruz. Son 10 yıldır un ihracatındaki dünya lideri konumumuzu bu yıl da koruyarak, 1.5 milyar doların üstünde bir gelir elde ediyoruz" değerlendirmesinde bulundu.



Haziran ayının ilk haftasında Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından 2024 mahsulü hububat alım fiyatları ton başına makarnalık buğdayda 10 bin lira, ekmeklik buğdayda 9 bin 250 lira ve arpada 7 bin 250 lira olarak açıklandı.

Bakanlıkça, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı üreticilere buğday için ton başına bin 750 liraya kadar, arpa için ton başına 750 liraya kadar fark ödemesi desteği de verilecek. Fark ödemesi desteğiyle ise üreticilerin eline ton başına makarnalık buğdayda 11 bin 750 lira, ekmeklik buğdayda 11 bin lira ve arpada 8 bin lira geçecek. TMO'dan yapılan açıklamada yurtiçinde üretilen buğdaydan elde edilen katı un ihracatındaki yasağın da kalktığı duyuruldu. Bununla birlikte, 15 Ekim 2024 tarihine kadar buğday ithalatı da durduruldu.

“Tarımsal üretimde sürdürülebilirliği artıracak”

2024 yılı hububat fiyatlarına ilişkin açıklamalar yapan Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu (TUSAF) Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Tezcan, “Yeni alım fiyatları ve ek destekler, çiftçilerin emeğinin karşılığını daha iyi almasını sağlayacak TMO'nun bu adımının üreticilerin ekonomik olarak güçlenmesine katkı sağlayacağını ve tarımsal üretimde sürdürülebilirliği artıracığını düşünüyoruz” dedi.

“Buğday rekoltemizin 20 milyon tona ulaşmasını bekliyoruz”

Buğday taban fiyatının fark ödemesi dahil ton başına 11 bin TL olmasından memnun olduklarını belirten Tezcan, şunları söyledi: “Bu yıl buğday rekoltemizin 20 milyon tona ulaşmasını bekliyoruz. 2023 sezonundaki 22 milyon tonluk miktarla son yılların en yüksek buğday hasadını gördük, ancak bu yıl özellikle İç Anadolu'da yağışların azalmasının rekolte de bir miktar düşüşe yol açtı. TMO geçen yıl 13,5 milyon ton buğday satın aldı. Bu yıl ise TMO'nun yapacağı alımlara ek olarak sanayicilerimizde yoğun alımlar gerçekleştirmesini beklemekteyiz. Öte yandan şu anda piyasada çok fazla stok yok. Yüksek faizlerden bu yıl stok yapılması şansı da pek olmayacak.”

“10 yıldır dünyada ihracat lideriyiz”

Son 10 yıldır dünya ihracat lideri konumunda olduklarını belirten Tezcan, “2023 yılında 3.6 milyon tonun üzerinde bir ihracat miktarına ulaşarak tüm zamanların ihracat rekorunu kırmış olduk. Bu yıl da 4 milyon ton barajını zorlayarak önemli seviyede ihracat başarısına ulaşmayı hedefliyoruz. Devletimizin ve ilgili kurumlarımızın da desteğiyle 2024 yılında 1,5 milyar doların üzerinde bir un ihracatı geliri hedefliyoruz.” dedi.

AB'den genetiği değiştirilmiş mısıra onay

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, genetiği değiştirilmiş mısırın gıda ve hayvan yemi olarak kullanılmasına izin verdi.



AB Komisyonu, genetiği değiştirilmiş iki mısır mahsulüne izin verildiğini, **genetiği değiştirilmiş başka bir mısır t¼r¼n¼n de gıda ve hayvan yemi amaçlı kullanım izninin yenilendiğini** açıkladı.

Açıklamada, Komisyon'un izin kararları ile genetiği değiştirilmiş mısır t¼r¼lerinin yalnızca gıda ve hayvan yemi olarak kullanılmak üzere **ithal edilebileceği**, bunların **AB'de yetiştirilmesine ise izin verilmediği** kaydedildi.

Onay alan mısır t¼r¼lerinin, insan ve hayvan sağlığı ile çevrenin y¼ksek düzeyde korunmasını sağlayan kapsamlı ve sıkı bir değerlendirme prosed¼r¼nden geçtiği ifade edilen açıklamada, Avrupa Gıda G¼venliđi Otoritesi'nin de genetiği değiştirilmiş mısırın geleneksel muadilleri kadar g¼venli olduğu sonucuna varan olumlu bir bilimsel değerlendirme yaptığı anımsatıldı.

Açıklamada, mısır t¼r¼lerine verilen izinlerin 10 yıl s¼reyle geçerli olacağı, genetiği değiştirilmiş mısırdan ¼retilen her t¼rl¼ ¼r¼n¼n ise AB'nin katı etiketleme ve takip kurallarına tabi tutulacağı belirtildi.

İklim değişikliğinin 19 yıllık faturası en az 2,8 trilyon dolar

Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Yüksek Komiseri Volker Türk, dünyanın, 2000-2019 arasında iklim değişikliği nedeniyle en az 2,8 trilyon dolarlık kayıp ve zarara uğradığının tahmin edildiğini bildirdi.



Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Yüksek Komiseri Volker Türk, BM İnsan Hakları Konseyi'nin 56'ncı Oturumu kapsamında "iklim değişikliğinin insan hakları üzerindeki etkisi" konulu bir panelinde açılışında konuştu.

İklim değişikliğinin etkisiyle buzulların eridiğini, okyanusların ısındığını, ormanların yandığını ve nehir ile göllerin kuruduğunu kaydeden Türk, bu sebeple dünyanın, insan hakları ve gelecek açısından büyük tehlike **altında** olduğunu belirtti.

Türk, gelecek 5 yılın birinde, küresel yıllık ortalama sıcaklığın sanayi öncesi döneme kıyasla 1,5 santigrat dereceyi aşma ihtimalinin yüzde 80 olduğunu vurguladı.

"İklim değişikliğinden kaynaklanan kayıp ve hasarın, buna en az katkıda bulunmasına rağmen en hassas durumdaki insanları ve gelişmekte olan ülkeleri vurduğunu

03.07.24

biliyoruz." diyen Türk, iklim değışikliği sebebiyle milyonlarca kişinin evlerinden ayrıldığını ve ülke içinde yerinden olduğunu söyledi.

Türk, iklim değışikliğinin insan hakları, yaşam hakkı ile gıda ve sağlık haklarını etkileyeceğini belirtti.

Kayıp ve hasarların aynı zamanda işçiler ve onların hakları üzerinde de doğrudan etkiye sahip olduğunu kaydeden Türk, alışanların sıcaklık nedeniyle yaşadığı ölümlerin üçte birinden fazlasına iklim değışikliğinin sebep olduğunu ifade etti.

İklim değışikliğinden en fazla sorumlu ülkelere "iklim finansmanı" ağrısı

Türk, iklim kaosunun çok büyük bir ekonomik maliyeti olduğunu vurgulayarak "Son araştırmalar, dünyanın, 2000-2019 döneminde iklim değışikliği nedeniyle en az 2,8 trilyon dolarlık kayıp ve zarara uğradığını tahmin ediyor" dedi.

İklim krizinin etkilerinin her gün artarak devam ettiğini kaydeden Türk, durumun daha da kötüye gitmesini engellemek için ülkelerin bu konudaki tedbirlerini artırması gerektiğini söyledi.

Türk, iklim değışikliğinden doğrudan etkilenen bireyler ve toplulukların geçim kaynaklarının güçlendirilmesi gerektiğinin altını çizerek iklim değışikliğinden en fazla sorumlu olan ülkelerin, iklimle bağlantılı kayıp ve hasarları gidermek için "iklim finansmanı" sağlama yükümlülüğünün bulunduğunu vurguladı.

Güney Asya ve Hindistan'ın küresel gıda ve tarımsal tüketimdeki payı artacak

Küresel gıda ve tarımsal tüketimdeki büyümede gelecek 10 yılda Çin'in etkisi giderek azalırken, Güney Asya ülkeleri ve Hindistan'ın payının keskin şekilde artacağı öngörüldü.



Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO), bu yıl 20'incisi hazırlanan ve 2024-2033 yıllarını kapsayan Tarımsal Görünüm raporu yayımlandı.

Buna göre, son 20 yılda özellikle düşük ve orta gelirli ekonomilerdeki nüfus ve gelir artışına bağlı olarak tarımsal ürün tüketimi artış gösterdi. Teknoloji ve inovasyondaki ilerlemeler ve doğal kaynak üretimindeki büyümeyle bu ülkeler üretimlerini de hızla artırırken, tarımsal üretim ve tüketim noktalarının kayması bu dönemde uluslararası tarım ticaret modellerinde değişikliğe yol açtı.

Bu değişikliklerin etkisiyle, küresel tarım ve balıkçılık ürünleri toplam tüketiminin, büyük ölçüde düşük ve orta gelirli ülkelerde olmak üzere, gelecek 10 yıl içinde yıllık yüzde 1 büyümesi bekleniyor. Küresel gıda tüketiminin ise bu dönemde nüfus ve gelir artışına bağlı olarak yıllık yüzde 1,2 artacağı hesaplanıyor.

Çoğu bölgede, hayvansal kaynaklı gıdaların payının artması ve bunun sonucunda hayvancılık üretiminin genişlemesi, bu büyümeye bağlı olarak da ürünlerin yem olarak kullanımındaki büyümenin doğrudan gıda kullanımındaki artışı geride bırakması bekleniyor.

Tüketimdeki büyümenin yüzde 31'ini Güney Asya ve Hindistan oluşturacak

Küresel gıda ve tarımsal tüketimin büyümesinde Çin'in ağırlıklı etkisi ise giderek azalıyor. Çin'in son 10 yılda küresel tüketim artışında yüzde 28 olan payının gelecek 10 yılda yüzde 11'e düşeceği tahmin ediliyor. Bu düşüşte ülkedeki beslenme alışkanlıklarının oturması, daha yavaş gelir artışı ve azalan nüfusun etkili olması bekleniyor.

Küresel gıda ve tarımsal tüketimde Çin'in azalan etkisine karşın, artan kent nüfusları ve refah düzeylerine bağlı olarak, Hindistan ve Güney Doğu Asya ülkelerinin küresel tüketimdeki paylarını gelecek 10 yılda büyüyeceği ve 2033 itibarıyla küresel tüketim artışının yaklaşık yüzde 31'ini oluşturacağı tahmin ediliyor.

Uluslararası toplum "sıfır açlık" hedefinde sınıfta kalabilir

Rapora göre, orta gelirli ülkelerde kalori alımının büyük ölçüde temel gıda maddeleri, hayvansal ürünler ve yağların daha fazla tüketilmesi nedeniyle 10 yılda yüzde 7 artması bekleniyor.

Düşük gelirli ülkelerde ise yüzde 4 olarak öngörülen bu oran, uluslararası toplumun 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamında "sıfır açlık" hedefine ulaşamayacağını gösteriyor.

Ayrıca, bu ülkelerdeki gelir kısıtları, hayvansal ürünler, balık ve su ürünleri, sebze ve meyvelere dayalı daha besleyici ve protein açısından zengin diyetlere geçişi engellerken temel gıdalara olan bağımlılığın sürmesine yol açıyor.

Doğu Avrupa'da üretimdeki büyümeye Türkiye liderlik edecek

Rapora göre, dünya nüfusunun yüzde 12'sinin yaşadığı ve Türkiye'nin de dahil olduğu Avrupa ve Orta Asya bölgesinin küresel gıda ve tarımsal üretimdeki payı 2033 itibarıyla yüzde 14 azalabilir.

Bu düşüşte, Rusya-Ukrayna Savaşı nedeniyle Ukrayna'nın üretim kapasitesinin zarar görmüş olması ve Avrupa Birliği'nin (AB) sürdürülebilir konusuna odaklanması etkili olabilir.

Bu kapsamda bölgenin tarımsal ve balık üretiminin net değerinin 2033'e kadar 2021-2023 dönemine kıyasla sadece yüzde 7 artacağı hesaplanıyor. Bu oran, son 10 yılda

03.07.24

görülen büyümenin yarısından daha az ve Avrupa'daki üretimdeki önemli bir yavaşlamaya işaret ediyor.

Ukrayna'nın 2033'e kadar tarihi üretim kapasitesine ulaşılacağı varsayılsa da bölgedeki toparlanmanın yavaş olması beklenirken, Doğu Avrupa'da üretimdeki büyümeye yüzde 25 ile Türkiye'nin liderlik edeceği öngörülüyor. Türkiye'yi ise üretim artışındaki yüzde 7 payı ile Rusya'nın takip etmesi bekleniyor.

Batı Avrupa'da ise üretim artışının 2033'e kadar sadece yüzde 1,6 seviyesinde kalacağı ve Orta Asya'da Kazakistan'daki hızlı genişlemenin etkisiyle yüzde 24'lük bir büyüme görüleceği tahmin ediliyor.

Gıda israfı ve fiyatlar

OECD-FAO görünümüne göre, gıda israfının 2030'a kadar yarıya indirilmesi, dünyada tarım sektörü kaynaklı sera gazı emisyonlarının yüzde 4 ve yetersiz beslenen insan sayısının 153 milyon azaltılmasını sağlayabilir.

Gelecek 10 yılda uluslararası referans gıda fiyatlarında ise hafif bir düşüş öngörülüyor ancak bu durum yerel perakende gıda fiyatlarına yansımaz.

Uluslararası referans fiyatlarındaki olası değişimler, enflasyon, lojistik ve işleme maliyetleri nedeniyle yerel perakende fiyatlarında aynı şekilde görülmeyebilir. Bu nedenle, yerel koşulların bu şekilde kötüleşmesi geçim kaynaklarını zorlayabilir ve hassas durumdaki tüketicilerin gıda güvenliğini tehdit edebilir.

Gıdaya yaz gelmedi

Milyonlarca insanın en önemli harcama kalemi olan gıda ürünlerinde fiyatlar çarşı pazarda el yakıyor. Ürünlerin bollaşmasına rağmen TEPAV haziranda gıda fiyatlarındaki artışı yüzde 1,72, İTO ise yüzde 2,66 hesapladı.

Ekonomi



Fotoğraf: AA

BirGün / ANKARA

Yüksek enflasyon nedeniyle alım gücü kaybı sürüyor. Yaz aylarında meyve ve sebze ürünlerinin bollaşmasına rağmen gıda fiyatlarındaki artış haziran ayında da devam etti. Milyonlarca insanın en önemli harcama kalemi olan gıda ürünleri fiyatları çarşı pazarda el yakıyor. Öncü veriler, iktidarın düşüş beklediği yüksek enflasyona karşı gözle görülür bir iyileşmenin yaşanmadığını ortaya koydu.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından açıklanan Gıda Fiyat Endeksi (TEGE) verilerine göre, 1-30 Haziran 2024 döneminde aylık gıda enflasyon oranı yüzde 1,72 olarak hesaplandı. Şubat ayından bu yana düşüş eğiliminde olan aylık gıda enflasyon oranı haziran ayında tersine döndü.

Kurban Bayramı nedeniyle haziran ayında fiyatı en çok düşen ürünlerde baklava ve kâğıtlı şeker bulunurken patates ve bazı yumru bitkiler haricindeki sebzeler ile tavuk eti ve yumurtada da fiyat düşüşleri gerçekleşti.

03.07.24

Normalde yaz aylarında üretimin artmasıyla gıda fiyatları düşüşe geçerken son yıllarda artışa geçiyor. TEPAV'ın araştırmasında taze meyveler, çarliston biber, salatalık gibi sebzeler ile kabuklu yemişlerde bir önceki aya göre yüksek fiyat artışları gözlemlendi. Haziran ayında en yüksek aylık fiyat artışları yüzde 86,93 ile limon, yüzde 58,72 ile çarliston biber ve yüzde 49,26 ile salatalıkta gözlemlendi.

LİMON ZAM ŞAMPİYONU

Diğer öncü veriler de gıda fiyatlarındaki artışa işaret etti. İTO tarafından hesaplanan gıda enflasyonu yüzde 2,66, Türkİş'in hesaplaması ise yüzde 0,05 düzeyinde gerçekleşti.

İstanbul'da haziranda fiyatı önceki aya göre en fazla artan ürün yüzde 56,64 ile limon, fiyatı en fazla düşen ürün ise yüzde 20,84 ile taze fasulye oldu.

İTO'nun İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi'nde yer alan 242 ürünün 112'sinin perakende fiyatı artarken, 26 ürünün fiyatı düştü, 104 ürünün fiyatı ise değişmedi.

Birikimli gıda enflasyonu (Ağustos 2023-Haziran 2024)

Türk-İş: 55,57

TEPAV: 52,02

İTO: 51,24

TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu: Yüksek enflasyon en büyük hastalık

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, tek haneli enflasyona inilmesinin emekliler, çalışanlar ve iş dünyası için önemli olduğunu belirtti. Hisarcıkloğlu ayrıca Türkiye'nin FATF gri listesinden çıkarılmasını da değerlendirdi. Hisarcıkloğlu açıklamasında, "Yüksek enflasyonda hiçbir şeyin hesabını yapabilmek mümkün değil. En büyük hastalık bu yüksek enflasyon." ifadelerini kullandı.



Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, "Tek haneli enflasyona indikten sonra gerek emekliler, gerek çalışan kardeşlerimiz gerek iş dünyası artık önünü görebilir hale gelecek. Yüksek enflasyonda hiçbir şeyin hesabını yapabilmek mümkün değil." dedi.

Hisarcıkloğlu, Ordu Ticaret Borsası'na gerçekleştirdiği ziyarette yaptığı konuşmada, iş dünyasının yaşadığı sorunları bildiğini, kendisine gelen talepleri hükümete ilettiliğini söyledi.

"Yüksek enflasyon en büyük hastalık"

Ekonomide sıkıntılarının bulunduğunu ancak hedefin tek haneli enflasyona inmek olduğunu vurgulayan Hisarcıkloğlu, "Tek haneli enflasyona indikten sonra gerek emekliler, gerek çalışan kardeşlerimiz gerek iş dünyası artık önünü görebilir hale gelecek. Yüksek enflasyonda hiçbir şeyin hesabını yapabilmek mümkün değil. En büyük hastalık bu yüksek enflasyon." diye konuştu.

03.07.24

Hisarcıklioğlu, hükümetin son dönemde attığı adımları desteklediklerine işaret ederek, "Bir an önce, daha önce olduğu gibi 2006, 2007 ve 2008'de olduğu gibi tek haneli enflasyon istiyoruz. Çünkü, iş dünyasının finans ve maliyet sorunlarının çözüm yolu tek haneli enflasyondur." şeklinde konuştu.

Önceden banka müdürlerinin kapıda kuyruk oluşturup kredi kullanırmak istediğini anlatan Hisarcıklioğlu, "Şimdi tam tersine bizler müdürlerin önünde kuyruktayız. Eskiden ise onlar gelirdi." dedi.

Türkiye'nin, Mali Eylem Görev Gücünün (FATF) gri listesinden çıkarılmasını da değerlendiren Hisarcıklioğlu, "Türkiye'nin attığı önemli adımlardan birisi de bu gri listeden çıkmaktı. Allah'a çok şükür bundan da çıktık. Buraya girebilmek çok kolay, çıkabilmek ise çok zordur. Buradaki ülkelerin hepsinin oy birliği ile çıkabiliyorsun ancak. Demek ki biz doğru adımları attık ki gri listeden çıktık." açıklamasında bulundu.

Ordu-Giresun Havalimanı'nın önemine de değinen Hisarcıklioğlu, "Bu havalimanının yapılmasında az da olsa benim katkım da vardır. Biraz sıkıntılar çektik ama Allah'a çok şükür Ordu ve Giresun illeri ortak havalimanına kavuştu." değerlendirmesinde bulundu.

Samsun-Sarp Demiryolu Projesi'ne de dikkati çeken Hisarcıklioğlu, "Bu çok önemli. Bundan sonra Karadeniz'de bu cevval insanlar olduğu sürece sizler bu demir yolunu yaptırırsınız. Zaten oda ve borsa başkanları Samsun'dan Hopa'ya kadar birlikte çalışıyorlar." dedi.

Konuşmanın ardından Ordu Ticaret Borsası Başkanı Ziver Kahraman tarafından Hisarcıklioğlu'na çeşitli hediyeler takdim edildi.

Hisarcıklioğlu programları kapsamında Ünye Ticaret ve Sanayi Odası, Fatsa Ticaret ve Sanayi Odası, Ordu Ticaret ve Sanayi Odası ile Ordu Valiliğini de ziyaret etti.

Hisarcıklioğlu'nun Ordu programında eski TBMM Başkanı Cemil Çiçek de eşlik etti.

TCMB'nin swap hariç net rezervi 1 milyar dolar geriledi

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın swap hariç net rezervi, yerel seçim sonrası ilk kez geçen hafta 1 milyar dolar geriledi.



Merkez Bankası'nın (TCMB) swap hariç net rezervi yerel seçim sonrası geçen üç ayda yaklaşık 78 milyar dolar artışla 12.5 milyar dolara yükseldikten sonra ilk kez geçen hafta 1 milyar dolar geriledi.

Swap hariç net rezerv dört yıl aranın ardından ilk kez 31 Mayıs haftasında 1.5 milyar dolarla pozitive geçmiş, daha sonra yükselişine devam ederek 21 Haziran haftasında 12.5 milyar dolara yükselmişti. Bankacılar 28 Haziran ile biten haftaki değişimi 1 milyar dolar düşüş olarak hesapladı. Böylece swap hariç net rezervlerin 11.6 milyar dolara indiği tahmin edildi. Toplam dört bankacının hesaplamasına göre swap hariç net rezervde yerel seçim sonrası geçen 13 haftada yaşanan artış 77 milyar dolara sınırlı azaldı. Verilere göre swap hariç net rezerv yerel seçim öncesi 29 Mart'ta -65.5 milyar dolar ile tarihi düşük seviyedeydi.

Net rezervlerde de düşüş var

Bankacıların hesaplamalarına göre TCMB'nin net uluslararası rezervleri geçen hafta yaklaşık 5.5 milyar dolara yakın azalışla 39.5 milyar dolara geriledi. Toplam rezervin ise 4.5 milyar dolar azalışla tarihi zirveden 143 milyar dolara geriledi. İlgili veri yarın saat 14:30'da açıklanacak. QNB Finansbank ekonomistlerinin yaptığı hesaplamada TCMB'nin analitik bilançosuna göre dış varlıklar 28 Haziran haftasında 4.6 milyar dolar azaldığı ve brüt döviz rezervinin de benzer değişimle 143 milyar dolar olduğunu tahmin edildi.

ENAG Haziran ayı enflasyon rakamlarını açıkladı

Son dakika haberi... Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) haziran ayı enflasyon verilerini açıkladı. ENAG Tüketici Fiyat Endeksi (E-TÜFE) Haziran ayında yüzde 4,27 arttı. Enflasyonun son 12 aylık artışı ise yüzde 113,08 olarak gerçekleşti. Enflasyon oranı, 2024 yılı ilk 6 aylık dönemde yüzde 41,16 oldu.



Akademisyenlerin ve ekonomistlerin bağımsız biçimde oluşturduğu Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG), haziran ayı enflasyon verilerini açıkladı. ENAG Tüketici Fiyat Endeksi (E-TÜFE) Haziran ayında yüzde 4,27 arttı. Enflasyonun son 12 aylık artışı ise yüzde 113,08 olarak gerçekleşti. Enflasyon oranı, 2024 yılı ilk 6 aylık dönemde yüzde 41,16 oldu.

ENAG'ın verilerine göre enflasyon mayıs ayında yüzde 5,66, 12 aylık artışı ise yüzde 120,66 olarak gerçekleşmişti.

İstanbul'un enflasyonu

Öncü göstergeler de haziran ayında enflasyonun artacağına işaret ediyordu. İTO'nun verilerine göre, İstanbul'da perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi haziranda önceki aya göre yüzde 3,42, toptan fiyat hareketlerini yansıtan Toptan Eşya Fiyatları İndeksi de yüzde 3,85 artmıştı. Söz konusu veriler yıllık bazda incelendiğinde, artış oranı perakendede yüzde 82,14, toptan eşyada yüzde 60,49 olarak gerçekleşmişti.

Bankalarda faiz makası açıldı

Merkez Bankası'nın Para Politikası Kurulu toplantısı karar metninde takip ettiğini vurguladığı TL mevduat faiz oranları yeni haftaya istenilen seviyede başlayamazken bankalar arasında TL mevduat faiz oranları arası fark oldukça açıldı. 92 gün vadeli mevduata yüzde 35 veren de var yüzde 52 veren de.



ŞEBNEM TURHAN

Merkez Bankası'nın geçen hafta Para Politikası Kurulu kararı sonrası izlediğini söylediği TL mevduat faizlerinde gözle görünür bir yükseliş yaşanmasa da bu hafta bankalar arası faiz farkı oldukça açıldı.

Bankalar en çok tercih edilen 92 gün vadeli TL mevduata yüzde 35 faiz de veriyor yüzde 52 de. 50 bin lira altı tasarrufa kamuda yüzde 40-43 arası değişen TL mevduat faizi İş Bankası'nda yüzde 43, Enpara'da yüzde 42, Akbank'ta yüzde 37, Garanti'de yüzde 46, Denizbank'ta yüzde 49, ING'de yüzde 52 olarak uygulanıyor. Merkez Bankası haziran Para Politikası Kurulu toplantısı öncesindeki haftalarda bankalar mevduat faiz oranlarında indirim gitmeye başladı. Öyle ki PPK öncesi günden bir ay öncesine göre 4 puanlık düşüşler gözlemlendi TL mevduat faizlerinde ve en yüksek miktarlı tasarrufa bile yüzde 50 faiz veren banka neredeyse yoktu.

PPK sonrası karar metninde Merkez Bankası TL mevduat faizlerindeki seyri izlediğini gerekirse makroihtiyati tedbir alacağını açıkladı. Buna karşılık yeni haftaya bazı

bankalar mevduat faizinde indirimle girdi bazı bankalar ise sadece 1 puanlık artışlara imza attı.

En düşük faiz yüzde 35 ile Halkbank'ta

İstenilen seviyede artışın yaşanmadığı TL mevduat faizlerinde bankalar arası fark bu hafta oldukça açıldı. Bankaların internet siteleri ve bültenlerinden edinilen bilgiye göre en çok tercih edilen 3 aya kadar vadeli TL mevduata yüzde 35 veren banka da bulunuyor, yüzde 52 veren bankada. EKONOMİ'nin incelediği 10 mevduat bankası arasında 3 aya kadar vadeli mevduatta 50 bin lira altı tasarrufa en düşük TL mevduat faizini yüzde 35 ile Halkbank veriyor. Halkbank'ı yüzde 37 faiz oranıyla Akbank takip ederken Vakıfb ank yüzde 41, Ziraat Bankası ve Enpara yüzde 42, İş Bankası yüzde 43, Yapı Kredi yüzde 46, Garanti BBVA yüzde 57, Denizbank yüzde 50, ING Türkiye ise yüzde 52 faiz öneriyor. En yüksek miktarlı tasarrufa uygulanan faiz oranlarında da bankalar ayrışıyor.

Halkbank yine 3 aya kadar vadelide 5 milyon liraya kadar olan mevduata yüzde 40 ile en düşük faizi veren banka olmayı Akbank ile paylaşırken Ziraat Bankası'nın sitesinde milyon lira üzeri tasarrufl ara verilen faiz oranı yer almıyor ve en yüksek faiz oranı yine yüzde 42 olarak yer alıyor. Akbank 3 aya kadar vadeli 5 milyon lira üzeri mevduata yüzde 40 verirken rakam 10 milyon lira da olsa faiz yüzde 40 olarak belirlenmiş durumda. Vakıfb ank 5 milyon lira üzerine 3 aya kadar vadeli mevduatta yüzde 45 faiz önerirken İş Bankası da yüzde 45 veriyor. İş Bankası 10 milyon ve üzeri mevduata ise yüzde 46 faiz öneriyor 3 aya kadar vadede. Yapı Kredi 3-10 milyon lira arası mevduata 3 aya kadar vadede yüzde 47 faiz veriyor, Enpara 3 aya kadar vadeli mevduata 1 milyon üzerine yüzde 50,5 faiz oranı belirledi. Garanti BBVA ise 5 milyon üzeri mevduatlara yüzde 52 faiz ile politika faizini öneriyor. ING Türkiye'de ise mevduatın büyüklüğü fark etmiyor yine yüzde 52 faiz veriliyor.

32 ve 46 gün vadede miktar önemli

Bankaların daha kısa vadelerde faiz oranları daha düşük belirlenmiş durumda. Yine incelediğimiz 10 mevduat bankası arasında 32 gün vadeli TL mevduata 50 bin liraya kadar en düşük faiz yüzde 37 ile Akbank'ta. Akbank'ı yüzde 39 faiz oranı ile Halkbank ve Vakıfb ank izlerken, Ziraat Bankası ve Enpara yüzde 40, İş Bankası yüzde 42, Yapı Kredi ve Garanti BBVA yüzde 46, Denizbank yüzde 49, ING Türkiye ise yüzde 52 faiz oranı öneriyor. 46 gün vade bankaların 32 gün vadeye göre faiz oranlarında bir değişim yaratmıyor. Aynı bankalar daha yüksek mevduatlara 32 ve 46 gün vadede daha yüksek faiz oranları veriyor. Garanti BBVA 32 ve 46 gün vadede 5 milyon üzeri tasarrufa yüzde 50 faiz verirken, Enpara'da 1 milyon üzeri tasarrufa 32 gün vadede yüzde 48,3, 46 gün vadede yüzde 49 faiz oranları öneriyor. Vakıfbank 32 ve 46 gün vadede 5 milyon üzerine yüzde 44, İş Bankası 32 ve 46 gün vadede 1-10 milyon liraya yüzde 44, 10 milyon lira üzerine yüzde 45 faiz öneriyor. Akbank 32 ve 46 gün vadelerde 10 milyon liraya kadar yüzde 40 faiz veriyor.

TL mevduatın toplam içindeki oranı yüzde 50'yi aştı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu haftalık verilerine göre 21 Haziran ile biten hafta itibariyle sektördeki TL mevduat miktarı 10 trilyon 295 milyar 700 milyon liraya yükseldi. Bu mevduatın 6 trilyon 124 milyar 123 milyon lirası gerçek kişilerin, 3 trilyon 325 milyar 109 milyon lirası ticari kuruluşların, 846 milyar 467 milyon lirası da resmi ve diğer kuruluşların. BDDK verilerine göre 21 Haziran ile biten hafta itibariyle kur korumalı mevduat hariç standart TL mevduatın toplam mevduat içindeki oranı yüzde 50,09 seviyesine geldi. 14 Haziran haftasında TL mevduatın oranı yüzde 50,34 ile tarihi zirvesine çıkmıştı. Yılbaşında yüzde 41,5 olan TL mevduatın toplam mevduat içindeki payı 8.6 puan yükseldi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Bayrağımıza uzanan elleri kirmasını iyi biliriz

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında bir araya gelen Cumhurbaşkanlığı Kabinesi'nin ilk toplantısı sona erdi. Bir aylık aranın ardından bugün yoğun bir gündemle toplanan Kabine toplantısı 2 saat 40 dakika sürdü. Erdoğan, toplantının ardından açıklamalarda bulundu.



Sağlık ve Çevre bakanlıklarında yapılan görev değişiminin ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında bir araya gelen Cumhurbaşkanlığı Kabinesi'nin ilk toplantısı sona erdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Kabine sonrası yaptığı açıklamalardan satır başlıkları şu şekilde oldu:

"Yeni kabine üyelerimizi kutluyorum. Murat Kurum ile Kemal Memişoğlu hocamıza yeni vazifelerinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Özhaseki ve Koca kardeşimize de emekleri için teşekkür ediyorum. Her iki arkadaşımızla yakın temas halinde olmaya devam edeceğiz.

"Türkiye'nin tarım alanında son 21 yılda nereden nereye geldiğini rakamlarla ortaya koyduk"

Önceki ay çiftçilerimizle buluşmamızda Türkiye'nin tarım alanında son 21 yılda nereden nereye geldiğini rakamlarla tek tek ortaya koyduk. Hükümetlerimizin tarım politikalarını eleştirenlerin çoğu bilgiden ziyade önyargılarla hareket etmektedir. Açıkçası bunlar ne ülkemizi tanıyor ne de dünyayı takip ediyor. Her mesele gibi tarım konusuna da istismar malzemesi olarak bakıyorlar.

"Çiftçi kardeşlerimizin hakkını daima vermeye çalıştık"

Seçim meydanlarında bedava traktör vadedip sonrasında biz onu dikkat çekmek için söyledik diyerek işi pişkinliğe vurdukları gibi yalan yanlış bilgilerle milletimizin zihnini bulandırmaya çalışıyorlar. Bir defa şunu kabul etmek lazım; bunlar seçim meydanlarında dalga konusu yapılacak işler değildir. Tarım ciddi bir uğraştır. Ülkemiz açısından stratejik bir sektördür. Hükümet olarak biz de tarıma, sektörün ciddiyetine ve önemine uygun bir anlayışla yaklaştık. Çiftçi kardeşlerimizin alın terlerinin hakkını daima vermeye çalıştık.

"Çay, buğday ve arpa alım fiyatı üzerinden yapılan haksız eleştiriler izliyoruz"

ÇAYKUR'un çay alım fiyatı ve TMO'nun buğday ve arpa alım fiyatı üzerinden yapılan haksız eleştiriler izliyoruz. Yaş çay alım fiyatının yanında üreticilerimize destekleme primi verilmesi uygulamasını ilk kez biz başlattık. Hasat döneminde üretimimizi korumak için yeni çay fabrikaları yaparak ÇAYKUR'un kapasitesini biz artırdık. Buğday fiyatlarında ise dünya piyasasının hayli üzerindeyiz. TMO alım fiyatı desteklerle birlikte ton başına 359 dolar olup dünya fiyatlarından 89 dolar yüksektir.

"Çiftçi kardeşlerimizin sıkıntılarının giderilmesi için bakanlarımıza gerekli talimatı veriyorum"

Elbette aldığımız bütün tedbirlere rağmen çiftçimizin, üretimimizin memnuniyetsizliği veya şikayeti olabilir. Bunları cumhurbaşkanı olarak şahsen takip ediyorum. Çiftçi kardeşlerimizin sıkıntılarının giderilmesi için bakanlarımıza gerekli talimatı veriyorum. Çiftçimizin mağdur edilmesine müsaade etmeyiz. Kimse kusura bakmasın, sicili bozuk olanların eli öpülesi çiftçilerimizi istismar ederek buradan siyasi rant devşirmesine izin vermeyiz.

"Suriye krizi en fazla bizim bölgemizi etkiledi"

Soğuk savaş döneminde bloklar arası rekabetin yoğunlaştığı bölgelerden biri Türkiye'nin merkezinde olduğu coğrafyaydı. 13. yılını tamamlayan Suriye krizi en fazla bizim bölgemizi etkiledi. Rusya-Ukrayna savaşının olumsuz yansımalarına maruz kalan bölgelerin başında yine biz yer alıyoruz. 7 Ekim'den bu yana İsrail'in Gazze'de gerçekleştirdiği soykırıma varan katliamlar yine bizlerin yüreğini yakıyor.

"Lübnan'a yönelik saldırı ve tehdit dilinin artması bölgemizin geleceği adına bizi endişelendirmektedir"

Batılı güçlerin askeri, diplomatik, siyasi desteğini arkasına alan İsrail'in gözünü komşularına diktiğini görüyoruz. Lübnan'a yönelik saldırıların ve tehdit dilinin artması bölgemizin geleceği adına bizi ciddi manada endişelendirmektedir. Batı dünyası destek verdikçe, İslam dünyası da sessiz kaldıkça Netanyahu denilen caninin tüm bölgemizi ateşe sürükleme pahasına işgal politikasına devam edeceği anlaşılıyor. Türkiye olarak ilk günden beri Gazze krizinin sadece Gazze ile sınırlı kalmayacağını, İsrail zulmünün çok vahim sonuçları olabileceğini sık sık dile getirdik.

Şu uyarıyı yapmak durumundayım; karşımızda devlet adamı vasfının asgari şartlarını dahi karşılamayan, gözü dönmüş, aklını, vicdanını kaybetmiş bir katil vardır. Bu zalim siyasi ömrünü uzatmak adına kendi vatandaşlarının güvenliğini dahi hiçe saymaktadır. Netanyahu yönetimi altındaki İsrail saldırganlığı durdurulmadıkça Türkiye dahil bölgemizdeki hiçbir devlet kendini emniyette hissedemez.

"Suriye'nin toprak bütünlüğünün ve milli birliğinin korunması Türkiye'nin de önceliğidir"

Komşumuz Suriye'de 13 yıldan fazla süredir devam eden ve 1 milyon insanın hayatına mal olan ihtilafa siyasi çözüm bulmak için çok uğraştık. Asana süreciyle rejim ve muhalefetin aynı zeminde buluşmasını sağladık. Bunun dışında farklı kanallarla daha fazla kan dökülmesinin, çatışma yaşanmasının önüne geçmeye çalıştık. Sahada bazı konularda müspet neticeler de aldık. Bizim kimsenin toprağında ve egemenliğinde gözümüz yoktur. Suriye'nin toprak bütünlüğünün ve milli birliğinin korunması Türkiye'nin de önceliğidir. DEAŞ ile birlikte güney sınırlarımız boyunca PKK'ya kurdurulmak istenen terör devletine en ağır darbeyi sınır ötesi hareketlerle Türkiye indirmiştir.

Biz demokratik, güçlü bir Suriye görmek istiyoruz. Suriye'nin evlerini terk etmek zorunda kalmış milyonlar için güvenli bir yer haline gelmesini herkesten çok biz arzu ediyoruz. Böyle bir iklime ne kadar kısa sürede kavuşulursa o kadar iyi olacaktır. Biz ortak paydayı büyütme derdindeyiz.

İç siyaset gibi dış politikada da sıkılı yumrukların açılmasında büyük fayda olduğuna inanıyoruz. Bunun için kiminle görüşülmesi gerekiyorsa geçmişte olduğu gibi yine görüşmekten imtina etmeyiz. Türkiye dostlarını yarı yolda bırakan bir devlet değildir ve olmayacaktır.

"Bayrağımıza uzanan elleri kırmasını iyi biliriz"

Kayseri'de son derece rezil bir olay üzerinde bir kaos oyunu yazıldı. Ne biz ne Suriyeli kardeşlerimiz bu tuzağa düşmeyeceğiz. Vandallığa ve ırkçılığa boyun eğmeyeceğimizi söylemek istiyorum. Kimse kendine polisin hakiminin yerine koyamaz. Ortalığı yakıp yakan 474 provakatör gözaltına alındı. Suriye'nin kuzeyindeki kıskırtmalara gerekli müdahalelerde bulunuldu. Bayrağımıza uzanan mülevves elleri

03.07.24

kırmasını bildiğimiz gibi, ülkemize sığınan mazlumlara uzanan elleri de kırmasını biliriz. Fitne teşebbüsleri bir kez daha boşa çıkmıştır.

Hangi kirli ellerin bu işlerin arasında olduğunu mutlaka ortaya çıkaracağız. Türkiye'nin Suriye'nin mevcutiyesi bir teröristan kurulmasında en büyük engeldir. Onları rahatsız etmeyi sürdüreceğiz. Bölücü terör tehdidi ortadan kalkarsa biz de üzerimize yaparız. Bizim kimsenin toprağında egemenliğinde gözümüz yok.

Sığınmacılar konusunu ön yargılar, korkular temelinde değil ülkemizin, ekonomimizin gerçekleri temelinde akılcı, vicdani bir çerçevede çözüme kavuşturacağız. Suriyeli kardeşlerimizin onurlu geri dönüşlerini hep teşvik ettik. Suriye'de huzur ortamı yükseldikçe geri dönüşler de artacak.

Erken seçim tartışmaları

Erken seçim tartışmaları muhalet tarafında kızın iç savaşın dışa yansımasından ibarettir. Hiçbir temeli olmayan bu tarz gündemlerle muhalefet kendi içindeki bilek güreşini unutturmaya çalışmaktadır.

Önümüzde, Parlamento ve Cumhurbaşkanlığında 4 yıllık, yerel yönetimlerde 5 yıllık seçimsiz dönem var. Herkes planını, programını buna göre yapmalı

A Milli Futbol Takımımıza başarılar diliyorum. Bizim çocukların bu kritik maçı kazanarak, şampiyonluk yolculuklarını kararlılıkla sürdüreceğine inanıyorum."

Yoksul, hiç bu kadar yoksul; zengin, hiç bu kadar zengin olmamıştı



Alaattin AKTAŞ

03 Temmuz 2024 Çarşamba

Başlıktaki ifade tabii ki bana ait ama bu ifadeye kaynak oluşturan veriler devletin kamuoyuna açık resmi verisi. Siyasi kesimden sürekli olarak çalışanların ve dar gelirlilerin enfl asyona ezdirilmediği yönünde açıklamalar geliyorsa da, dolara çevrilen asgari ücretin ne kadar arttığı ile övünülüyorsa da, resmi verilerin ortaya koyduğu somut gerçek başka:

Gelire göre sıralıyüzde 20'lik kesimlerin toplam tüketim harcamasından aldığı pay ya da başka bir ifadeyle bu kesimlerin tüketim harcamasının ne kadarını yaptığına ilişkin gösterge, en yoksul kesimin giderek bir kayıp yaşadığını ortaya koyuyor.

Verilerin kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu.

İstatistiğin adı Hanehalkı Tüketim Harcamaları, 2023.

Hani olur ya, “**Gerçek böyle değil**” diyen çıkarsa ben baştan kaynağı göstereyim de, sözü olan, söz söyleyebilecek olan varsa TÜİK'e gitsin!

Yoksul, en kötü yılı yaşadı

Hanehalkı tüketim harcamaları çalışmasında, hanelerin yüzde 20'lik gelir gruplarına göre toplam harcamanın ne kadarını yapabildikleri görüyoruz. Ama detay da var.

2023 yılına ilişkin bir örnek verelim.

Geçen yılki toplam harcamanın yüzde 7.2'sini en yoksul yüzde 20'lik kesim yaptı. En zengin yüzde 20 ise toplam harcamanın yüzde 40.1'ini gerçekleştirdi.

03.07.24

Bu paylar, alt kalemler için tabii ki farklı. Örneğin gıda ve alkolsüz içeceklerle ilgili toplam harcamanın yüzde 12.9'unu en yoksul yüzde 20 yaptı. En zengin yüzde 20'nin gıda ve alkolsüz içecek harcamasındaki payı ise yüzde 28.2 oldu.

Harcama detaylarına girerek bir değerlendirme yapmak çok uzun bir yazı gerektireceği için bugün yalnızca toplam harcamadaki paya odaklanmak istiyorum.

Bugün 2002-2023 döneminde toplam harcamanın yüzde 20'lik gruplara göre nasıl seyrettiğine bakalım.

Girişte de belirttiğim gibi hani asgari ücret iyi seyrediyor ya, hatta reel olarak birçok ülkeden iyi ya, çalışanlar ve emekliler enfl asyona ezdirilmedi ya...

Peki o zaman toplumun en yoksul yüzde 20'si, ki bu kesim ağırlıkla asgari ücretliler ve emeklilerden oluşuyordur, nasıl oldu da son yirmi yılın en kötü yılını 2023'te yaşadı?

Nasıl oldu da en yoksul kesimin tüketim harcamasındaki payı 2002-2023 döneminin en düşük düzeyine indi?

Hani özünde gelir dağılımının hiç de fena olmadığı anlamına gelen asgari ücret ve enfl asyona ezdirmeme sözleri doğruysa en zengin yüzde 20'nin payı nasıl oldu da bu yirmi yılın en yüksek düzeyinde oluştu?

Hangi kesim kaç lira harcamış?

İşte TÜİK verileri ve gelire göre sıralı yüzde 20'lik grupların harcamasının dağılımı:

En yoksul yüzde 20'nin tüketim harcamasındaki payı daha önce de belirttiğim gibi geçen yıl yüzde 7.2'ye indi. Bu, 2002'den bu yana olan dönemin en düşük payı.

En zengin yüzde 20 ise harcamanın tam yüzde 40.1'ini yaptı.

Varsayalım toplam hane sayısı da 100 ve bunların en yoksul 20'si harcamanın ancak 7.2 liralık kısmını yapmış. Hane başına harcama 36 kuruş.

En zengin 20 hanenin, hane başına harcaması ise 2 liranın biraz üstünde.

Şimdi 2 lira nere, 36 kuruş nere!

Üstelik bu fark giderek açılıyor. 2002'de en yoksul 20 hane, hane başına 0.46 kuruş, en zengin 20 hane ise hane başına 1.91 lira harcıyordu.

Bu arada 2002-2023 dönemini yirmi yıl olarak nitelemem dikkat çekmiş olabilir; tablonun dipnotunda da belirttiğim gibi pandemi yüzünden 2020 ve 2021 yıllarında hanehalkı tüketim harcamaları anketi yapılamadığı için bu dönem yirmi yıl oldu.

2024 daha kötü olacak gibi

Öyle görünüyor ki asgari ücrete bu yıl ikinci altı ay için zam yapılmayacak. Zaten ücret artışları olabildiğince düşük tutulacak. Bu durum özellikle ilk yüzde 20 ile son yüzde 20 arasındaki makasın daha da açılmasıyla sonuçlanacak.

Zaten ilk üç yüzde 20'lik grup, yani yüzde 60'lık grup görece çok düşük harcama yapabiliyor. İlk yüzde 60'ın harcamadaki payı yalnızca yüzde 36.7.

Dördüncü yüzde 20 makul sayılabilecek bir harcama payına sahip. Son yüzde 20 ise, ilk yüzde 60 yerine adeta daha fazla harcama yapıyor.

İşte bu durum bu yıl çok daha belirgin hale gelirse hiç şaşdırmamak gerekir.

Gelire göre sıralı yüzde 20'lik gruplar tüketim harcamasının ne kadarını yapıyor? (Yüzde)

	Toplam	1. %20	2. %20	3. %20	4. %20	5. %20
2002	100,0	9,3	13,2	17,2	22,0	38,2
2003	100,0	8,8	13,0	16,7	21,7	39,8
2004	100,0	9,1	12,9	17,2	22,7	38,0
2005	100,0	9,2	13,2	17,4	22,7	37,5
2006	100,0	9,2	13,3	17,8	23,2	36,7
2007	100,0	9,1	13,5	17,9	23,3	36,3
2008	100,0	9,1	13,8	17,7	22,8	36,7
2009	100,0	9,1	13,4	18,0	22,9	36,6
2010	100,0	9,1	14,0	17,6	23,2	36,1
2011	100,0	9,1	13,8	17,6	22,8	36,7
2012	100,0	8,7	13,5	17,8	22,2	37,8
2013	100,0	8,8	13,5	17,9	22,7	37,2
2014	100,0	8,5	13,7	17,8	22,8	37,2
2015	100,0	8,7	13,2	17,4	22,3	38,5
2016	100,0	8,9	13,8	17,4	22,6	37,4
2017	100,0	8,9	13,9	17,5	22,7	37,0
2018	100,0	9,1	13,9	17,6	22,8	36,6
2019	100,0	9,0	13,7	18,1	22,9	36,4
2022	100,0	8,1	13,5	17,4	23,7	37,4
2023	100,0	7,2	12,1	17,4	23,2	40,1

(2020 ve 2021 yıllarında pandemi yüzünden araştırma yapılmadı.)

03.07.24

“Enflasyon’da yaz” ve kış!



Ferit Barış PARLAK

03 Temmuz 2024 Çarşamba

Enflasyon için “yaz mevsimi” (rahatlama) bugün başlıyor...

“Baharsız ve aniden gelecekti” ve kışa da, yine baharsız, “aniden” geçecek gibi görünüyor/bekleniyor...

Özel anketlere göre...

Hane halkının, haziran 2024’ten haziran 2025’e 1 yıllık enflasyon beklentisi:

Yüzde 113 iken...

TCMB’nin TÜİK işbirliği ile gerçekleştirdiği Piyasa Katılımcıları Anketi’ne göre...

Hane halkının 1 yıllık enflasyon beklentisi:

Yüzde 71.5 iken...

Ve...

Hane halkı bu beklentisine göre talebini belirleyecekken...

Reel sektörün yıllık enflasyon beklentisi yüzde 56.2 iken...

Ve reel sektör, üretimini/fiyatını bu beklentisine göre belirleyecekken...

03.07.24

Üstüne:

Üretimin “en büyük maliyet kalemi” elektriğe yüzde 38 zam gelmişken...

Üstüne:

Vergi yükü ağırlaşacakken...

VELHASIL

Enflasyon bugün açıklanıyor...

“Baz etkisi” ve “yaz mevsiminin gıda fiyatlarına etkisi” nedeniyle, enflasyon hızında düşüşün başlayacağı biliniyor...

(Düşüşün Ekim ayına kadar süreceğini, 3 ay önce de yazmıştım...)

Ya sonra?

Beklentilerin mesnetsiz çıkması ve daha ağır kışlar yaşamamak için:

Memurundan işçisine/öğrencisine tüm vatandaşları, sadece üreterek/ çalışarak/geliştirerek kar edilip/para kazanılabildiğine/kazanılabileceğine; refaha bu yolla erişilebileceğine; ve en önemlisi kendileri çalışıp havuzu doldururken, başkalarının israf etmeyeceğine inanması/inandırılması gerekiyor...

Yani...

Karar alıcıların, kamuyu israftan/ obeziteden uzaklaştırmak; eğitimin niteliğine odaklanmak; işçinin/işverenin maliyetlerini düşürecek hizmetlere (eğitim, sağlık, toplu taşıma, demiryolu, vergiler...) öncelik vermek gibi zorunlulukları bulunuyor...

Enflasyonda ilk büyük düşüş bir ay sonra



Naki BAKIR

03 Temmuz 2024 Çarşamba

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) bugün açıklayacağı haziran ayı enflasyon verilerinde, yüzde 75'i aşmış bulunan tüketici fiyatları bazında yıllık enflasyonda yükseliş rallisinin sona ermesi ve 11 ayın ardından ilk düşüşün görülmesi bekleniyor.

Haziranda kısmi düşüş beklenen yıllık enflasyonda ilk büyük düşüşün olası takvimi ise geçen yılın baz etkisi dolayısıyla bir ay sonrayı gösteriyor. Enflasyonda haziran ile birlikte tersine rallinin başlaması ve düşüşlerin, "baz" etkisiyle temmuz, ağustos ve kısmen eylül ayında artarak süreceği öngörülüyor. Geçen yılın anılan üç ayındaki yüzde 25,1'lik enflasyon, bu yıl aynı aylarda baz etkisi dolayısıyla hızlı bir düşüş olasılığını güçlendiriyor. Yıllık enflasyonun bu yıl aynı dönemde 25 puandan fazla düşüşle yüzde 50'nin altını görmesi bekleniyor.

Yıllık enflasyonda, yüzde 38'lik 2024 sonu hedefinin tutması ise özellikle son çeyrekte çok daha güçlü bir düşüş ivmesi oluşmasına bağlı bulunuyor.

Yükseliş rallisi bitiyor mu?

Enflasyonda gerçekleşme ve beklentiler (TÜFE; %)						
	AYLIK ENF.			YILLIK ENF.		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Ocak	11,10	6,65	6,70	48,69	57,68	64,86
Şubat	4,81	3,15	4,53	54,44	55,18	67,07
Mart	5,46	2,29	3,16	61,14	50,51	68,50
Nisan	7,25	2,39	3,18	69,97	43,68	69,80
Mayıs	2,98	0,04	3,37	73,50	39,59	75,45
Haziran	4,95	3,92	2,52T	78,62	38,21	73,08T
Temmuz	2,37	9,49	2,41T	79,60	47,83	61,89T
Ağustos	1,46	9,09	2,16T	80,21	58,94	51,61T
Eylül	3,08	4,75	2,00T	83,45	61,53	47,63T
Ekim	3,54	3,43		85,51	61,36	
Kasım	2,88	3,28		84,39	61,98	
Aralık	1,18	2,93		64,27	64,77	

03.07.24

Ekim 2022'de yüzde 85,51'e kadar yükseldikten sonra, izleyen dönemde düşüşe geçerek anılan yılın kasım ayında yüzde 84,39'a, yılın sonunda yüzde 64,27'ye düşen TÜFE bazında yıllık enflasyon, devam eden düşüş süreci ile Haziran 2023'te yüzde 38,21'ye kadar inmişti.

Yeni ekonomi yönetiminin parasal sıkılaştırma esaslı radikal program değişikliğine gittiği ve faiz artırımları sürecinin başladığı Temmuz 2023'ten bu yana olan dönemde iç talep baskılanırken ve kur artışları hız keserken yıllık enflasyon (Eylül 2023 hariç) aylar itibarıyla sürekli yükselerek mayıs sonunda yüzde 75,45'e, yıllık enflasyonda yükseliş rallisi de 11 aya ulaşmıştı.

Haziranda beklenen aylık oran

TÜİK, Tüketici Fiyat Endeksinde (TÜFE) haziran ayında yaşanan değişimi bugün saat 10.00'da açıklıyor. Hazirandaki aylık gerçekleşmeye ilişkin piyasaların genel beklentisi yüzde 2,5 dolayında.

Merkez Bankası'nın finansal ve reel sektördeki karar alıcı ve uzman kişilerden oluşan "piyasa katılımcıları" ile yaptığı ankette haziran için aylık TÜFE artışı beklentilerinin ortalaması yüzde 2,52 olarak ölçülürken, diğer çeşitli kuruluşların anketlerinden çıkan aylık oranlar da yaklaşık bu düzeyde bulunuyor.

İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) verilerine göre ise haziran ayında İstanbul'da perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan "Ücretliler Geçinme İndeksi" aylık bazda yüzde 3,42 oranında artış gösterdi. İTO endeksinde İstanbul için açıklanan aylık artışlar genelde TÜİK'in TÜFE endeksindeki bir miktar üzerinde seyrediyor. Mayıs ayında TÜFE yüzde 3,37 artarken, İTO perakende fiyat endeksindeki artış yüzde 3,59 olmuştu.

Geçen yılın haziran ayında aylık enflasyon yüzde 3,92 olarak gerçekleşmişti. Buna göre bu yılın haziranında bunun altındaki her oranda yıllık enflasyonda düşüş yaşanacak.

Bugün açıklanacak haziran aylık enflasyonu Merkez Bankası'nın haziran ayı Piyasa Katılımcıları Anketinden çıkan yüzde 2,52 düzeyinde gelirse, haziran sonu itibarıyla yıllık enflasyon yüzde 73,1 dolayına inmiş olacak.

Haziranda yüzde 3'lük bir aylık oranla yıllık enflasyon yüzde 73,9'a, aylık yüzde 3,5'lik bir oranla ise yüzde 74,7'e düşecek. Bu olasılıkların tümünde TÜFE bazında yıllık enflasyonda 11 ay sonra ilk kez düşüş yaşanacak.

Aylık oranın yüzde 3,92 ve üzerinde gelmesi durumlarında ise yıllık enflasyonda düşüş izleyen aya ertelenecek. Ancak haziran ayı fiyat hareketleri piyasa beklentilerinin ya da yüzde 3,92'nin üzerinde bir aylık oran olasılığını desteklemiyor. Genel beklenti yüzde 2,5 dolayında yoğunlaşırken, bunun altında bir oran beklentisi

fazla taraftar bulmuyor. Haziranda aylık oranın yüzde 2 dolayında kalması gibi bir olasılıkta ise yıllık enflasyonun yüzde 72 civarına kadar inebileceği görülüyor.

En sert düşüş temmuz ve ağustosta

Geçen yıl temmuzda yüzde 9,49 olarak gerçekleşen aylık enflasyon, ağustosta da yüzde 9,09'la yükseliş ivmesini sürdürmüştü. Bu nedenle bu yıl aynı aylarda aylık enflasyonun bu oranların çok altında gerçekleşmesi ve “baz” etkisiyle yıllık enflasyonda asıl sert düşüşlerin bu aylarda yaşanması temel beklentiyi oluşturuyor.

Piyasa Katılımcıları Anketinden çıkan sonuca göre temmuz ayı aylık enflasyon beklentisi yüzde 2,41, ağustos ayı beklentisi de yüzde 2,16 düzeyinde bulunuyor. Her ay yapılan ankette öngörülen oranlar tam tutmasa da gerçekleştirmelerle öngörüler yaklaşık olarak uyumlu çıkıyor. Aylık oranların öngörülen bu düzeylerde gerçekleşmesi olasılığında ise yıllık enflasyonun temmuz sonunda yüzde 61,9'a, ağustos sonunda yüzde 51,6'ya ineceği görülüyor.

Eylülde yüzde 50'nin altı

Geçen yıl eylül ayında gerçekleşen aylık enflasyonun yüzde 4,75 olduğu dikkate alındığında, yıllık enflasyonda baz etkisiyle düşüşün bu yıl aynı ayda da devam etmesi güçlü olasılık. Haziran, temmuz, ağustos aylarında aylık oranların piyasa beklentileri düzeyinde, eylülde de geçen yılın aynı ayındakinin altında gerçekleşmesi durumunda, yıllık enflasyonda düşüş eylülde de devam edecek.

Ancak yıllık enflasyonun psikolojik bir sınır olarak yüzde 50'nin altına inebilmesi için bu yıl eylülde aylık oranın yüzde 3,6'yı geçmemesi gerekiyor. Başka deyişle eylülde yüzde 3,6 veya altında bir aylık oranla yıllık enflasyon uzun süre sonra ilk kez yüzde 50'nin altını görebilecek. Eylülde aylık oranın yüzde 2 dolayında gerçekleşmesi durumunda ise yıllıktaki düşüş daha da sert olacak ve yıllık enflasyon yüzde 46-47 aralığına inecek. Böylece yıllık enflasyon temmuz, ağustos, eylül olmak üzere üç aylık dönemde 25 puana yakın düşmüş olacak.

Ekonomi yönetiminin yüzde 38'e revize ettiği 2024 yıllık enflasyon hedefinin tutabilmesi için ise yavaşlama ivmesinin artarak sürmesi, aylık ortalama artışın son çeyrekte yüzde 1,5'in altında kalması gerekiyor.

Enflasyona etki eden dinamikler

Enflasyonda temmuz-eylül döneminde beklenen düşüşler büyük oranda geçen yılın aylarının “baz” etkisinden kaynaklanıyor. Ancak uygulanan programın iç talebi baskılayıcı etkileri fiyatlar genel seviyesini yükselten iki temel faktörden “talep enflasyonu”; sıcak para girişlerinde bir süredir yaşanan ani yükselişin kur artışlarını baskılaması da “maliyet enflasyonu” ayağını zayıflatarak dezenflasyona katkı yapıyor.

Döviz kurlarının arızı ve kısmi yukarı yönlü hareketine rağmen genelde mutedil seyri, kura bağlı fiyat artışlarını sınırlıyor. Yaz mevsimi ile birlikte artan turizm faaliyetleri

03.07.24

yoluyla döviz gelirlerinde ve Türkiye'nin "Gri liste"den çıkması nedeniyle yatırıma yönelik döviz girişlerinde artış beklentisi de bunu destekliyor. Ancak elektrik fiyatlarına temmuz başından geçerli yüzde 38'lik zammın zincirleme etkisi dolayısıyla fiyatlar genel düzeyine yukarı yönlü belli bir etki gelmesi bekleniyor.

Gelirlerdeki reel aşınmanın iç talebi baskılayıcı etkisi enflasyon düşüşüne katkı verirken, memur ve emeklilere temmuz ayında yapılacak artışlarla talepte yaşanacak artışların fiyatlara yukarı yönlü etki edeceği bekleniyor, ancak buna rağmen tüketici fiyatlarında aylık bazda geçen yılki kadar artışlar öngörülüyor. Bu gelişme ve öngörülere göre yıllık enflasyonun önümüzdeki dönemde aşağı yönlü seyrini sürdürerek, hedefin bir miktar üzerinde olmak üzere yılı yüzde 40'lı düzeylerde tamamlaması güçlü olasılık olarak görülüyor.



Abdulkadir Selvi

Mehmetçik'e bayrağa dokunana 'vur' emri verildi

Ne zaman bir linç olayı yaşansa, Fenerbahçe ve milli takımın efsane futbolcusu Lefter'in sözleri gelir aklıma.

6-7 Eylül olaylarında Ada'daki evi saldırıya uğrayan Lefter, "15 gün önce gol attığımda omuzlardaydım, o gün ise kayalar ve boya tenekeleri ile karşılaştım. En kötüsü harçlık verdiğim çocuklar evime saldırdı. Kızlarım küçüktü, onları öldürmeye kalktılar."

Bu zaman ayarlı provokasyonlar bizde hiç bitmiyor.

TERÖR ESTİRDİLER

Hafta sonu Kayseri'de yaşadık.

'Suriyeli birisi, 7 yaşındaki Türk kız çocuğuna cinsel istismarda bulunmuş' haberi yayıldı. Sonra organize gruplar dalgalar halinde Suriyelilerin evlerine, işyerlerine saldırdılar. Araçlarını ters çevirip yaktılar, camları, çerçeveleri indirdiler.

YALAN HABER

Suriyeli şahsın yine Suriyeli olan bir kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu, şahsın yakalandığı, kız çocuğu ve ailesinin devlet korumasına alındığı söylene de vandallar yakıp yıkmaya devam ettiler.

Haber doğru olmasa da organize gruplar amaçlarına ulaşmışlardı.

ORGANİZE OLMUŞLAR

03.07.24

Çünkü kız çocuğuna cinsel istismar bahaneydi. Suriyelilerin mahallesine saldıranlar bir gün önceden organize olmuşlardı. Kayseri’de olayları kışkırtmak için sosyal medyadan ise ayrı bir organizasyon yürüyordu.

YARIN SAAT AKŞAM
7DE CUMHURİYET
MEYDANI ATATÜRK
HEYKELİ ÖNÜNDE
TOPLANACAK
VE SAHABİYEYE
TOPLU SALDIRIYA
GİRECEĞİZ TÜM
SURIYELİLERİ DÖVECEK
VE ARAÇLARININ
CAMLARINI KIRACAĞIZ
HERKES MASKE
VE ŞAPKA TAKSİN
YAKALANMAMAK
İÇİN CORONA
MASKESİ BİLE OLUR
FAZLA ZORLAMAYIN
BÜTÇENİZİ



SOSYAL MEDYA PROVOKATÖRLERİ

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, sosyal medya üzerinden 79 bin hesaptan 343 bin paylaşım yapıldığını, bu hesapların yüzde 37’sinin BOT, paylaşımların yüzde 68’inin ise provokatif amaçlı olduğunu açıkladı.

30 bin BOT hesabı kim oluşturdu? Onu yönlendirip, yöneten hangi iradeydi? Onun arkasında hangi istihbarat servisinin parmağı vardı?

GÖÇMEN KAÇAKÇISI, ÇOCUK TACİZCİSİ

Hepsini kastetmiyorum. Farklı duygularla orada olanlar vardır ama çocuk tacizine karşı namus timsali kesilip, “Suriyelileri istemiyoruz” diye yakıp yıkanların sicili bakın ne çıktı?

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya’nın açıklamasıyla gözaltına alınan 474 şahıstan 285’inin göçmen kaçakçılığı, yaralama, uyuşturucu, yağma, hırsızlık, mala zarar verme, dolandırıcılık, parada sahtecilik, tehdit, hakaret, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakma ve cinsel taciz başta olmak üzere 36 ayrı suçtan sabıkalı oldukları ortaya çıktı.

03.07.24

'Suriyeli istemiyoruz' diyor ama kendisi göçmen kaçakçısı.

Bunu niye yazıyorum? Ey milletim bu insanları iyi tanıyın, bunların peşine düşmeyin.

MARAŞ'TA, SİVAS'TA GÖRDÜK

Tarihsel bir utancımız olan Maraş, Çorum, Sivas olaylarında da bunu yaşamadık mı? Maraş olayları da "Güneş ne zaman doğacak" filminin gösterimi sırasında Çiçek Sineması'na atılan bomba ile başlamadı mı?

Sivas olayları 'Camiye bomba atıldı' yalanı üzerine çıkmadı mı? Çok uzağa gitmeye gerek yok.

ALTINDAĞ'DA YAŞANDI

3 yıl önce Ankara'nın Altındağ ilçesinde aynı senaryo sahneye konuldu.

Dışarıdan gelen gruplar, Suriyelilerin olduğu işyerlerini ve evleri taşladılar. Küçük kız çocukları ölüm korkusunu yaşadılar.

SURİYE'DEKİ SALDIRILAR

Kayseri'deki olayları bahane edenler Suriye'de harekete geçti. Türk TIR'larına saldırdılar. En acı olanı ise namuslarının, can güvenliklerinin garantisi olan Türk bayrağını indirdiler.

BAYRAĞIN HESABI SORULUYOR

İki gündür 'Bayrağımızı indirenlere ne oldu? Misliyle hesabı soruldu mu? Bayrağımıza uzanan eller kırıldı mı?' diye soruyorum. Milletimiz müsterih olsun. Bayrağımıza el uzatanlar tespit edildi. Bir kısmı bedelini ağır bir şekilde ödedi. Diğerleri ise kısa sürede yakalanıp ibreti müessire olacak şekilde hesap sorulacak. Kıbrıs'ta da bir Rum direğe tırmanıp bayrağımızı indirmek istemişti. Ancak kendisi indirildi.

VUR EMRİ

Burada açıklıyorum. Bayrağımıza yapılan saldırıdan sonra Suriye'deki tüm birliklerimize bayrağımıza bir saldırı olduğu zaman 'vur' emri verildi.

Bayrak bizim sembolümüzdür. Bağımsızlığımızın simgesidir. O bayrak altında sadece Türk milleti değil, bayrağımızın dalgalandığı her coğrafyadaki insanlar huzur ve güven içinde yaşar. Bu millet can verir, bayrağını vermez.

Tekrar altını çizerek söylüyorum bayrağımıza yönelik saldırıdan sonra Suriye'deki tüm askeri birliklerimize "Bayrağa dokunanı vur" emri verildi. Bayrağa el uzatanın eli kırılacak. Bayrağımızı indirmeye çalışanlar vurulacak.

KONTROL ALTINA ALINDI

Suriye’te provokasyon yapanların sayısı 2 bini bulmuyor. Biz orada 5 milyon nüfusun yaşadığı bir bölgeyi kontrol ediyoruz. Olaylar tamamen kontrol altına alındı. Hem de askeri birlik takviyesine gerek duyulmadan yapıldı. Peki bundan sonra olmaz mı? Cuma günleri benzer protesto eylemlerinin yapılabileceği söyleniyor. Ona göre tedbir alınmış durumda.

NORMALLEŞMEDEN RAHATSIZLAR

Peki bu eylemleri neden yapıyorlar?

Türkiye ile Suriye arasında normalleşme ihtimali ortaya çıktığında, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Beşşar Esed’le görüşmesi gündeme geldiğinde savaştan beslenen gruplar harekete geçiyor. Ya da geçiriliyor. 28 Aralık 2022 tarihinde dönemin Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ile Suriyeli mevkidaşının Rusya’daki görüşmesinden sonra da Erdoğan-Esed görüşmesi gündeme gelmişti. Benzer provokasyonlar yapılmıştı.

SAVAŞTAN BESLENİYORLAR

Çünkü Suriye’de savaş lordları var. Savaştan beslenen kabileler var. Orası bir terör batağı. Selefiler var, İran destekli gruplar var, PKK-YPG var. ABD ve Rusya var. İran var, bir de rejim var.

Bunlar Türkiye-Suriye ilişkileri normalleşmesin diye bu tür süreçleri sabote etmeye çalışıyorlar. İşimiz kolay değil ama bunu başarmak zorundayız.

Türkiye, onları Esed’in insafına terk etmez. Gerekli güvenceler sağlanırsa normalleşme süreci yürür. Ama bu savaş düzeni sürdürülemez.

Türkiye-Suriye ilişkileri normalleştiği zaman mülteciler sorunu da çözüm yoluna girecek demektir.



Esfender KORKMAZ

Rasyonel politikalar lafta kaldı

Sayın Cumhurbaşkanı sanki muhalefet partisi genel başkanymış gibi konuştu.

“Seçimler bitince muhalefetin vaat yağmurunun da sonuna gelindi. Gençlere, kadınlara, esnafa, emekliye verilen sözlerin tamamı unutuldu. Düne kadar seçim kazanmak için hesapsızca atıp tutanlar bakıyorsunuz bugün ekmekten suya ellerinin altındaki her şeye zam yapıyorlar. Ucuzlatacağız, fiyatını indireceğiz, hatta bedava yapacağız dedikleri hizmetlerin neredeyse tamamında astronomik fiyat artışlarına gittiler” dedi.

İBB Halk ekmekte 250 gram ekmek 8 liradır. Piyasada ise 200 gram ekmek 10 liradır. Eğer 250 grama göre hesaplırsak 12,5 lira eder. Bu durumda Halk ekmek fiyatı Piyasadan üçte bir oranında daha düşük fiyattan satıyor.

Bayram sonrası ekmeğe yüzde 60 zam yaptı, ama yine de reel artış yok. Çünkü Mayıs ayında yıllık TÜFE oranı yüzde 75,45 olmuştu. Bu hesaba göre ekmekte reel fiyat artmadı, düştü.

Toplum, bugüne kadar Suriyeli, Afganlıların ve diğer yabancıların Türkiye de tutulmasının mantıklı bir nedenini bulamadı. Bu nedenle toplumsal tepki, sosyal patlama riski arttı.

Herkesin sorduğu;

1.Bu gelenler kimdir? Neden Türkiye'ye getirildiler; neden dönmeleri için bir hükümet niyeti ve projesi yoktur?

2.Bütün anketlerde Halkımızın yüzde 75'i ve Ak partililerin yarısından fazlası sığınmacılara karşı olduğu halde, Hükümet neden bunları kendi vatandaşlarımızdan daha önde tutuyor?

3.Dünyada sığınmacılar kamplarda olduğu halde Türkiye'de neden halkın arasındadır ve sürekli sosyal problem yaratıyorlar?

03.07.24

4.Türkiye’de yaşayan ve fakat zaman zaman Türk düşmanlığı yapan bayrağımızı parçalayan ne olduğu belirsiz bu yabancıları, adında milliyetçi kelimesi olan MHP neden görmezden geliyor?

Bunların mantıklı gerekçesi yoktur. Hükümet kendi anlayışı ile toplumsal tepki arasında sıkıştı kaldı. Üstelik Ak Parti’nin oy kaybı nedenlerinden birisi de bu yabancılardır.

Mehmet Şimşek Rasyonel Politikalar kapsamında kamuda tasarruf dedi ve fakat dağ fare doğurdu. Hiçbir bir sonuç çıkmadı.

Şimdi de AKP genel başkanı paralelinde konuştu ve “*Muhalefetin popülist iteklemesiyle EYT geçti*” dedi. Ayrıca EYT’nin yıllık maliyeti 724 milyar lira olduğunu da ilave etti. Ancak bu anlayış rasyonel değil ve bu hesap tutmuyor.

EYT 2023 Şubat ayında yasalaştı

2022’de bütçeden SGK’ya toplam 1 trilyon 548 milyar lira transfer yapıldı. Üstelikte Bütçeden SGK’ya yapılan transferlerin bütçe içindeki payı 2022 yılında yüzde13,2 iken 2023 yılında yüzde 12,9’ geriledi.

SGK kurumunun 2022 toplam gideri 1 trilyon 41 milyar lira idi. 2023 TÜFE oranı yüzde 64,77 oldu. Buna göre 2023 yılında SGK giderinin 1 trilyon 715 milyar lira olması gerekir. 498, 2 milyar lira fazla oldu. Üstelik bu toplam giderde artıştır.

Kaldı ki hükümet EYT’lilerin kazanılmış hakkını vermese miydi?

Bakan; kamuya yeni eleman alınmayacak dedi ve fakat mevcut fazlanın nasıl değerlendirileceğini, bu fazlanın kamuda verimliliğini düşürdüğünü ve nasıl çözüleceğini açıklayamadı.

Kamuda yeni araba alınmayacak dedi, ama sorun mevcut lüks taşıtlarla tasarruf olmayacağını farkında değil mi? Rahmetli Adnan kahveci 1990 öncesinde kamuda tüm lüks ithal araçları sattırması ve yerli araba dışında ithal araç kullanılmasını yasaklamıştı.

Bakanın açıkladığı tasarruf tedbirleri arasında, 2024 bütçesinden yatırım yapılmayacağı maddesi de yer alıyor. Tek uygulanan da bu sözü. Oysaki rasyonel politikalar, harcamalar arası dengeyi sağlamak ve mal ve hizmet arzını artırmak için bütçeden transferlerin kısılmasını ve yatırımların artırılmasını gerekli görür.

Mehmet Şimşek tasarrufta adım atamayınca, vergilere sarıldı. Her zaman söylerim, kriz döneminde vergilerde değişiklik yapmak, krizi derinleştirir.

03.07.24

Bakan Şimşek, kur korumalı mevduat faizine vergi getirileceğini söyledi. Bu durumda yumuşak iniş yerine, KKM'ta çözülme döviz talebi artacak ve kur artışı olacaktır.

Yine Bakan Finansal yatırım uzmanı olduğu için, her yabancı sermaye girişini, fon akışı olarak değerlendiriyor. Gerçekte ise Türkiye'nin iki defa kur şoku yaşamasının ve bu günkü krize girmesinin, üretimin dışa bağımlı hale gelmesinin nedeni, sıcak para girişidir.

Portföy yatırımları gibi kısa vadeli sıcak para girişini, doğrudan yabancı yatırım sermayesi girişinden ayrı tutmak gerekir. Dünyada sıcak para hareketleri kontrol ediliyor. Doğrudan yabancı yatırım sermayesi ise teşvik ediliyor. Bizde gayrimenkul dışında yabancı yatırım sermayesi gelmiyor; Tersine çıkıyor.

Hükümet ve halk hepimiz endişe ve panik yaşıyoruz. Bu şartlar ve hükümet anlayışı devam ederse, her alanda kaybımız büyük olacaktır. Zira Panik, gerçeklerden uzaklaşmamıza neden olur, Rasyonel düşünmeyi önler.